PRVO POGLAVLJE

OKAMENJENA SLIKA

London, oktobar 1890.

Noć je svojim kandžama obuhvatila drveće i grmlje, a na svetlost retkih plinskih lampi spustila koprenu izmaglice. Šume Hajgejta nikad nisu posebno prijatne za šetnju ili jahanje, a noću su se izbegavale u širokom luku. Retko ko bi im prišao i na stotinak metara, a kamoli ušao među nepregledno stršeće korenje, rizikujući da konj polomi zglob ili da huk sova podseti na prusustvo hiljadu humki najvećeg londonskog groblja.

Nestrpljivo tražeći ugovoreni znak, Erik se spustio sa leđa konja te nastavio dalje vodeći životinju na uzdi. Osvetljavao je bakljom neravni zemljani puteljak i psovao sebi u bradu jer se tako osećao bližim ovozemaljskom životu, terajući od sebe tinjajući strah od tame, koji je stekao dok je još bio dečak, u osami tamne sobice, zaboravljen od svih. Dodirnuo je dlanom mesto na kaputu, tamo gde se krilo pisamce u unutrašnjem džepu. Već se pokajao što je krenuo za zagonetkom, i to ovako sam, bez ikoga ko bi pomogao ako stvar krene po zlu.

Prve godine braka sa Ekaterinom prošle su u stalnom strahu, i to onom iz dugačkih košmara, koji se ponavljaju iz dana u dan. Bio je bez prestanka na udaru poreskih činovnika i ljudi iz podzemlja koji su uslovljavali njegovo dalje poslovanje u Kraljevstvu ogromnim novčanim iznosima. Konkurentske kompanije su mu preotele najbolje inženjere, a najbliži saradnici, očigledno ucenjeni i preplašeni, otkazali su lojalnost. Sve je to bio razlog da se uhvati za slamku i prihvati ovaj tajanstveni poziv.

U normalnim okolnostima pismo sa unutrašnje strane kaputa odavno bi završilo u smeću, ali večeras je u njemu, pored

sumnje i osećaja beznađa, postojao i tračak nade da stvari još mogu da se preokrenu te da neće morati da pokazuje ono lice Erika Hantera koga se i sam plašio.

Kao da su namirisali da se promenio, prepustio čarima smirenog porodičnog života, i previše uljuljkao. Eriku je bilo jasno odakle sve kreće i ko drži konce u svojim rukama. Nije navikao da ne vodi igru i da se prilagođava tuđim pravilima. Zato je večeras, izmučen besom, seo na leđa konja te se uputio ka odredištu.

Poruku je jutros našao ispod vrata svoje poslovne zgrade. Ko god da je ostavio ovo, znao je koliki očaj vlada njime. Na listu papira zlatnih ivica bila je odlučnim ženskim rukopisom ispisana poruka:

„Imate priliku da porazite neprijatelja, nemojte je propustiti. Večeras, u sedam sati, zadnja kapija Hajgejta. Molim Vas da dođete sami, ne sme niko da nas vidi zajedno, inače će moj život biti u opasnosti.”

Od dogovorenog mesta nije ga delilo mnogo, a već je osetio jezu na potiljku, što se dešavalo svaki put kada bi mu instinkt ukazao da preti opasnost. U šumi Hajgejta nije bilo krupnih zveri niti su pretile zjapeće jame za lovljenje divljači. Ovde je vrebalo nešto mnogo gore.

Erik zastade kod kapije sa lavljom glavom, sa zadnje strane groblja, dvoumeći se da li da ostane na čistini. Tek je sada shvatio kako je dolazak ovamo bio strašna greška. Rukom je smirivao uznemirenog vranca, dok je razmišljao šta da uradi. Plamen baklje je osvetljavao svega nekoliko metara u prečniku, dok se iza debelih stabala krio čitav jedan mračni svet, pun tajni.

– Pokažite se – reče odlučnim glasom, sada sa rukom na dršci pištolja. – Nemam ja vremena za gubljenje.

Žućkasti odblesak očiju šumskih životinja i njihovo kretanje po niskom rastinju nije ga plašilo, na to je navikao još u mladosti punoj lovačkih podviga. U neposrednoj blizini beše dvonožni

neprijatelj, i to, kako mu se činilo, najmanje dvojica. Suve grančice pucketale su pod njihovim stopalima, sa obe strane puteljka na kom je stajao.

Niko se nije odazvao, što je samo potvrdilo ono što je Erik već znao. Pozvan je u zamku, jedino mu još nije bilo jasno šta čekaju. Ovako skriveni u grmlju, nisu od sebe davali ni glasa. Napregnuto je razmišljao. Ako krene ka jednom od njih, onaj sa druge strane može da ga zaskoči ili opali iz pištolja. Postojalo je bezbroj načina kako čovek može da se uhvati u zamku. Možda bi pre nekoliko godina i rizikovao, ali sada nije video nikakvu korist od toga, samo sliku Ekaterine i dece kod kuće.

Nakon nekoliko trenutaka čekanja u napetoj tišini, Erik naglo skoči na leđa konja i okrene ga u smeru odakle je došao na ovo mračno mesto. Konju nije trebalo puno da uhvati brži kas preko opasnog korenja, dok je Erik još uvek grčevito stezao jedva goruću baklju u levoj ruci, olakšavajući kretanje moćnoj životinji.

I baš kada je pomislio kako se visoko drveće proređuje, otkrivajući spasonosni kraj staze, njegov vranac je zaustavljen, naglo. Životinja je zavrištala od bola, a Erik polete nekoliko metara napred, i, pri padu, udari glavom o debeli ogranak.

Poslednje što je osetio beše slani ukus krvi na svojim usnama. Ležao je na mekoj zemlji, bez mogućnosti pokreta. Brzo shvati kako mrak koji vidi nije onaj spolja, već zavesa što se spušta sa unutrašnje strane vida, oduzimajući mu svest.

***

Prilika u tamnom ogrtaču oprezno priđe osnesvešćenom muškarcu i poče da pretražuje po unutrašnjoj strani njegovog kaputa, pazeći da ne nagazi na tinjajući plamen baklje. Izvadio je savijeni list papira iz džepa, kao da je znao da će biti tamo. Onda je pretražio kožnu torbicu okačenu na sedlo konja koji je

tiho njištao u mukama i tamo pronašao nešto što mu je izmamilo osmeh na lice.

– Neće još dugo, sa ovakvom povredom. Sve smo dobro izveli, policija će posumnjati na drumske razbojnike koji su pokupili plen nakon što je gospodin nastradao – reče pobedonosno svojim hrapavim glasom, držeći pregršt novčanica u ruci. – Ipak, nećemo dozvoliti da i novac ode na onaj svet, zar ne? Žao mi je životinje, na crnoj pijaci bi vredela pravo bogatstvo – pljunuo je od prigušenog besa na svet bogatih.

Jedino na šta je mogao da misli bila je njegova bolesna žena u sobičku napuštene stare zgrade, nekadašnje kovačnice. Vranac koji je sada bespomoćno ležao na prašnjavoj zemlji omogućio bi im lagodan život bar nekoliko godina. Možda je ova stvar mogla da se uradi drugačije, ali on nije bio u situaciji da bira niti da određuje šta treba da se uradi. Njegovo je bilo da sluša.

Kada je drugi hteo da priđe telu čoveka, da proveri jesu li izvršili zadatak do kraja, bi naglo odgurnut.

– Ne diraj ništa. Što manje naših tragova, to bolje. Skini žicu što je svezana oko drveća, pređi granjem preko tragova naših cipela i napravi nove, sa ovim cipelama, kod kapije – reče vadeći iz platnene torbe par ženskih cipela. – Gospodar ne oprašta greške. Video si kako je danas prošla njegova gospođa, kada ju je uhvatio na delu.

Podmukli smeh njegovog saučesnika preplašio je noćne ptice sa obližnjih stabala. Već je krenuo sa mesta kad mu za oko zapne nakit sa ugraviranim slovom „H”.

– Šefe, šta ćemo sa ovim prstenom – čovek je gutao pogledom skupoceni predmet na ruci umirućeg čoveka.

– Ostavi ga tu gde jeste, to je prsten sa porodičnim obeležjem. Loša sreća za onoga ko ga uzme.

Sutra će se kajati što ga ipak nije uzeo, ali ruka kojom je maločas hteo da skine prsten sa bledog dugačkog prsta samo je zastala u vazduhu. Nešto tu nije kako treba, pomislio je sa

jezom, poželevši da se što pre udalji od čoveka koji više nije davao znake života.

***

Prva naznaka zore otkrila je čuvaru groblja umirućeg konja, koji se još uvek trzao od bolova, bez vidljivih dubokih rana, osim posekotina iznad zglobova, ali sa ozbiljnim unutrašnjim povredama. Tek kada je sasvim prišao jadnoj životinji, da joj prekrati muke, ugledao je telo muškarca okrenuto na bok, sa bledim licem na kome se isticala strašna raspolućena čvoruga kroz koju je mogao da vidi kost čela.

Na tom nepomičnom licu pročitao je neizgovoreni užas.

Sagnuo se da opipa puls. Kada je čuvar već pomislio da je muškarac u skupom jahaćem odelu izgubio bitku, pod svojim prstima oseti blago strujanje krvi. Odmah zviznu kolegi da priđe i pomogne mu da čoveka što hitnije prebaci na konja. Ukoliko uskoro ne stignu do Gradske bolnice, čovek neće imati nikakvu šansu da preživi.

Ne sme da zaboravi ni jadnu životinju. Izvuče nož iz opasača i pažljivo nacilja glavnu žilu sa leve strane vrata. Dlan druge ruke stavi preko krupnog vrančevog oka, da ne gleda tren izlaska života iz snažnog tela, dok sunce probija iza vrhova stabala i obasjava naličje Hajgejta.

***

Jutro kada su u palatu Hanterovih ušla dva inspektora Skotland Jarda, Ekaterina neće zaboraviti dok je živa. Bio je to treptaj oka dug kao večnost. Okamenjena slika raskošnog cveća na belom stilizovanom stočiću sada se svojim jarkim bojama smejala nad srušenom srećom. Pod krovom kuće Hanterovih nalazio se nezvani gost. Oštra besna tuga, ona koja zaustavi srce i u sekundi kroz telo prospe otrov ozlojeđenosti. Ona koja rađa teška pitanja na koja nema odgovora.

Ništa ne može da nas pripremi za tren kada se sjaj u oku pretvori u kamen, dok se izvan ovih zidova nalazi svet što i dalje živi svoj radosni dan. Navlačeći kaput, Ekaterina se ne seti da makar na kratko pogleda vikontesu Blekvel, koja je tog jutra došla u posetu. Ne seti se ni da napomene dadilji kako Sofi i Elen treba da izvede u šetnju.

Jer ona neće moći.

Izašla je iz kuće sa najstrašnijim slikama užasa koje ljudsko biće može da zamisli u svojoj glavi. Put do bolnice beše beskrajno dug. Spustila je tamni veo sa šešira da sakrije uplakane oči pred neumoljivim pogledom inspektora koji su sedeli preko puta nje, u tesnoj i neuglednoj policijskoj kočiji.

Obojica su jedva skrivala sumnju dok su posmatrali lepotu lica pod čipkom, ali ona ih je razumela. Bili su naučeni da sumnjaju, u sve i svakoga, posebno u one koji izgledaju ovako kao ona. Ispred sebe su gledali suprugu čoveka na samrti, nađenog kraj groblja. Šta pristojan i gospodstven čovek ima da traži na onakvom mestu, pitali su se. Mrak Hajgejta nije bio za svakoga. Ekaterina je jasno raspoznavala bujicu pitanja što se nižu jedno za drugim, samo čekajući da budu izgovorena.

Oni su svakako upoznati sa neslavnim fragmentom prošlosti njenog supruga, petogodišnjim progonstvom zbog podmetanja požara i nelegalnog dvoboja, u kojem je Erik mogao da usmrti jednog od najviđenijih članova engleske aristokratije. Taj stub porodice Dankan, jedinstven po uspehu, naprednim idejama kojima parira novom sloju industrijalaca, bio je u očima nacije oličenje snage i časti.

Njih dvojica ne znaju koliko su dugački i opasni pipci što se obmotavaju oko porodice Hanter tokom ove dve teške godine. I koliko je nespokoja pod krovom njihove kuće.

Prezimena koja su inspektori izgovorili prilikom predstavljanja bila su izgovorena jasno, ali sada više nije mogla da ih se seti. Jedino što je upamtila bilo je kako joj je muž teško povređen usled pada sa konja. Kraj groblja Hajgejt.

Ipak, njen muž je još živ. Probudiće se i reći će šta se to, zaboga, desilo. Da, probudiće se i smrviti kamen koji im stoji nad glavama.

– Inspektore … – počela je da priča, nesigurno.

– Stoun, gospođo – visoki, kratko ošišani čovek je odlučio da joj pomogne.

Kako prikladno, pomisli Ekaterina zgrožena nad značenjem inspektorovog prezimena.

– Moj muž neće umreti, zar ne?

– Ne možemo da Vam damo takvu vrstu informacije. Naš posao je da Vas obavestimo da je teško povređen i da Vas povezemo u bolnicu. Tamo Vas čeka šef odseka za ubistva.

Zaledila se. Zašto bi šef odseka za ubistva bio u bolnici zbog posete pacijentu koji je pao sa konja? Osim toga, njen muž je živ.

Okrenula je glavu prema mutnom staklu prozora. Sve što je mogla da vidi bili su obrisi neuglednih trospratnih zgrada za čije su se fasade zalepili debeli slojevi masne čađi.

– Stigli smo, gospođo – reče drugi inspektor.

Sišao je iz kočije i pružio joj ruku kao oslonac. Prvi put je primetila trunku saosećanja u muci koja ju je snašla. Pratila ga je, kao hipnotisana, povremeno trljajući oči, kao da se nada da će se slika razbistriti i ukazati joj se neko drugo jutro, u kome nema policijskih uniformi. I gde njen muž nije u bolničkoj postelji.

Sumorno pročelje bolnice podsetilo ju je da, kako god da se ovo završi, njihov život nikad više neće biti isti. Ono malo bezbrižnosti što su imali tokom dve godine braka izbrisano je ovog oktobarskog dana, kao da nikad nije ni postojalo.

***

– Gospođo Hanter, ne želim da Vas obmanjujem, povreda glave Vašeg supruga je veoma ozbiljna. Želim da znate da oso-